T087 TKL 5 (20) Luận Thập Trụ Tỳ Bà Sa Q17

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 441

LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA
QUYEÅN 17
Phaåm 32: GIAÛI THÍCH VEÀ ÑAÀU ÑAØ, Phaàn 2

Nhö giaûi thích naêm loaïi thanh vaéng, Nhöõng coâng ñöùc khaùc cuõng nhö vaäy, Töi mình ñoïc tuïng-daïy cho ngöôøi, Coù theå rôøi khoûi nôi thanh vaéng. Tyø-kheo A-la-nhaõ phaân bieät coù naêm loaïi: 1. Duøng yù xaáu xa ñeå mong caàu lôïi döôõng. 2. Ñoän caên ngu si maø thöïc haønh tu haïnh A-la-nhaõ. 3. Cuoàng si thaát chí cho neân tìm ñeán choán A-la-nhaõ. 4. Bôûi vì thöïc haønh coâng haïnh Ñaàu-ñaø cho neân ôû trong choán A-la- nhaõ. 5. Bôûi vì ñöôïc chö Phaät Boà-taùt vaø caùc baäc Hieàn Thaùnh khen ngôïi cho neân ôû trong choán A-la-nhaõ. ÔÛ trong naêm loaïi A-la-nhaõ naøy, thì bôûi vì thöïc haønh coâng haïnh Ñaàu-ñaø cho neân ôû trong choán A-la-nhaõvaø bôûi vì ñöôïc chö Phaät Boà-taùt cuøng caùc baäc Hieàn Thaùnh khen ngôïi cho neân ôû trong choán A-la-nhaõ, hai haïnh naøy laø haïnh thieän, ba loaïi coøn laïi thì ñaùng cheâ traùch. Nhö phaùp A- la-nhaõ phaân bieät coù naêm loaïi, möôøi moät haïnh Ñaàu-ñaø coøn laïi cuõng phaân bieät nhö vaäy, caàn phaûi nhaän bieát! Hoûi: Ñöùc Phaät daïy raèng neáu ñaõ thoï phaùp A-la-nhaõ thì suoát ñôøi khoâng neân buoâng boû, neáu coù nhaân duyeân thì coù theå rôøi boû ñöôïc khoâng? Ñaùp: Neáu nhaân duyeân ñoïc tuïng kinh phaùp, Thì ñöôïc rôøi xa A-la-nhaõ. Neáu Tyø-kheo muoán ñi theo ngöôøi khaùc thoï trì ñoïc tuïng kinh phaùp, hoaëc muoán daïy cho ngöôøi khaùc ñoïc tuïng, thì caàn phaûi töø truù xöù A-la-nhaõ

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 442

ñi vaøo chuøa thaùp. Vì nhaân duyeân naøy thì coù theå rôøi xa ñöôïc. Luùc daïy cho ngöôøi khaùc ñoïc tuïng, Khoâng neân mong caàu ñöôïc cung caáp, Luoân luoân caàn phaûi nghó ñeán Phaät, Ñöùc Phaät thöôøng coù nhöõng vieäc laøm. Tyø-kheo A-la-nhaõ töø nôi thanh vaéng ra ñi, daïy cho ngöôøi khaùc ñoïc tuïng, khoâng neân mong caàu söï cung kính cuùng döôøng, maø taâm caàn phaûi nghó ñeán Phaät, Phaät

haõy coøn coù nhöõng vieäc töï mình thöïc haønh, huoáng gì laø ñoái vôùi mình. Nghó ñeán Phaät, Phaät laø ñaáng Ña Ñaø A Giaø Ñaø Tam Mieäu Tam Phaät Ñaø, taát caû chö Thieân, Long thaàn, caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laàu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân, Töù thieân vöông, loaøi ngöôøi vaø loaøi Phi nhaân ñeàu cung kính cuùng döôøng. Phaät laø phöôùc ñieàn voâ thöôïng cuûa taát caû chuùng sinh, nhöng Phaät coøn khoâng mong caàu ngöôøi khaùc cuùng döôøng maø töï mình laøm nhöõng coâng vieäc cuûa chính mình. Nay mình chöa coù hieåu bieát gì, môùi baét ñaàu mong caàu hoïc hoûi, taïi sao laïi nhaän söï cung caáp töø ngöôøi khaùc? Laïi neân daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Mình caàn phaûi coá gaéng cung caáp, Lôïi ích cho taát caû chuùng sinh, Khoâng mong hoï cung caáp cho mình, Maø vì lôïi mình vaø lôïi ngöôøi. Theá naøo laø töï lôïi? Neáu coi troïng söï cung caáp thì maát ñi coâng ñöùc cuûa phaùp thí. Neáu khoâng coi troïng söï cung caáp thì coù ñöôïc coâng ñöùc cuûa phaùp thí. Theá naøo laø lôïi tha? Neáu coi troïng söï cung caáp cuûa ngöôøi khaùc maø daïy cho hoï ñoïc tuïng, thì ngöôøi aáy sinh taâm nghó raèng vò Thaày chaéc chaén vì lôïi döôõng theá gian maø daïy baûo cho mình chöù khoâng phaûi vì giaùp phaùp. Ngöôøi naøy neáu duøng taâm naøy cung caáp cho vò thaày, thì khoâng coù ñöôïc lôïi ích to lôùn. Neáu chæ vì cung kính giaùo hoùa maø toân troïng vò Thaày, thì coù ñöôïc lôïi ích to lôùn. Ñoù goïi laø lôïi tha. Thuaän theo ngöôøi khaùc caàu trí tueä, Ngay caû thaân maïng cuõng khoâng tieác. Neáu haønh giaû mong muoán thuaän theo ngöôøi khaùc ñeå caàu trí tueä thì caàu phaûi xem nheï thaân maïng. Xem nheï thaân maïng laø vì trí tueä, taâm chòu khoù tinh tieán, cung kính ñoái vôùi Thaày maø khoâng tieác thaân maïng. Hoûi: taïi vì sao phaûi vì trí tueä maø cung kính Thaày ngay caû thaân maïng cuõng khoâng tieác? Ñaùp: Neáu nhö nhaát taâm hoïc moät chöõ, Laáy ñaây laøm thôøi gian kieáp soá,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 443

Cung kính ñoái vôùi Thaày daïy mình, Ngöôøi coù theå giaûi thích luaän naøy; Xa rôøi nhöõng taâm nieäm quanh co, Heát söùc yeâu quyù maø cung kính, Ngaøy ñeâm khoâng luùc naøo döøng laïi, Taän cuøng ñôøi kieáp cuõng nhö vaäy. Thuaän vôùi soá chöõ nghóa baøn luaän maø Thaày ñaõ daïy vaø taâm nieäm cuûa mình nhö vaäy, neáu taâm ngöôøi tieáp nhaän giaùo phaùp khoâng coù gì dua nònh quanh co vaø khoâng tieác gì thaân maïng, thì ngaøy ñeâm cung kính, tröôùc sau khoâng sai khaùc. Tuy coù theå nhö vaäy maø haõy coøn khoâng ñeàn ñaùp ñöôïc aân ñöùc cuûa Thaày daïy cho mình ñöôïc trí tueä luaän baøn. Vì vaäy cho neân ñeä töû caàn phaûi rôøi xa taâm dua nònh quanh co, rôøi boû yù nieäm tham tieác thaân maïng, phaù tröø moïi söï kieâu maïn. Neáu vò Thaày khinh mieät thì mình vaãn duøng taâm kính meán toân troïng chöù khoâng coù gì thay ñoåi, neân sinh taâm yeâu quyù saâu saéc, taâm cung kính baäc nhaát. Caàn phaûi sinh taâm nhö cha meï, phaûi sinh taâm nhö baäc Ñaïi sö, phaûi sinh yù töôûng nhö baäc thieän tri thöùc, phaûi sinh yù töôûng coù naêng löïc laøm ñieàu khoù laøm, phaûi sinh taâm khoù ñeàn ñaùp noåi. Neáu thaày cho pheùp thì tieáp nhaän maø luoân luoân thöïc haønh laøm vieäc, khoâng ñôïi ñeán luùc Thaày sai baûo; nhöõng vieäc gì khaùc thì töï mình nhaän maø luoân luoân thöïc haønh laøm vieäc, khoâng ñôïi ñeán luùc Thaày sai baûo; nhöõng vieäc gì khaùc thì töï mình bieát

yù thaày tuøy theo söï vieäc maø thöïc haønh. Nhöõng gì ñöôïc thaày quyù troïng, tuøy thuaän maø quyù troïng nhö Thaày. Khoâng neân döïa vaøo Thaày ñeå caàu mong lôïi döôõng theá gian. Khoâng mong ñöôïc thaày khen ngôïi. Khoâng mong caàu danh tieáng, chæ mong caàu phaùp quyù baùu laø trí tueä. Thaày coù sai laàm gì, thöôøng thuaän theo maø che giaáu. Neáu Thaày bò ngöôøi khích baùc hoaëc coù sai laàm loä roõ, thì neân tìm caùch che giaáu giuùp thaày. Thaày coù coâng ñöùc thì neân ca ngôïi truyeàn baù khaép nôi, taâm heát söùc yeâu thích thuaän theo thoï trì giaûi thích roõ raøng, tö duy veà nghóa lyù vaø thöïc haønh ñuùng nhö giaùo thuyeát. Caàu mong lôïi mình vaø lôïi ngöôøi, thì ñöøng laøm haïng ñeä töû loãi laàm, ñöøng laøm haïng ñeä töû tai hoïa, ñöøng laøm haïng ñeä töû dô baån, ñöøng laøm haïng ñeä töû suy nhöôïc, ñöøng laøm haïng ñeä töû khoâng ích lôïi gì. Khoâng coù nhöõng loãi laàm nhö vaäy, chæ truù trong phaùp cuûa haøng ñeä töû kheùo leùo maø cung caáp ñoái vôùi Thaày. Nhö trong kinh baùt Chu noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Baït-ñaø-baø-la: Neáu Boà-taùt muoán ñaït ñöôïc Tam-muoäi naøy, thì phaûi chòu khoù tinh tieán maø phaùt sinh taâm toân troïng-taâm khoù gaëp ñoái vôùi caùc vò Thaày. Neáu ñöôïc nghe töø mieäng, hoaëc coù ñöôïc töø nôi quyeån kinh, thì ñoái vôùi vò Thaày naøy neân duøng taâm heát söùc cung kính maø sinh taâm nhö cha meï, taâm nhö baäc

thieän tri thöùc, taâm nhö baäc Ñaïi sö, bôûi vì baäc Thaày laø ngöôøi coù naêng löïc giaûi thích veà phaùp nhö vaäy, ñeå giuùp cho ñaïo Boà-ñeà. Naøy Baït-ñaø-baø-la! Neáu ngöôøi caàu ñaïo Boà-taùt, hoaëc ngöôøi caàu Thanh vaên maø theo Thaày ñoïc tuïng giaùo phaùp naøy, nhöng khoâng sinh taâm cung kính saâu saéc-taâm nhö cha meï-taâm nhö baäc thieän tri thöùc- taâm nhö baäc Ñaïi sö, coù theå thoâng suoát ñöôïc phaùp naøy khieán cho khoâng queân maát vaø toàn taïi khoâng dieät ñi, thì ñieàu naøy khoâng heà coù. Taïi vì sao? Naøy Baït-ñaø-baø-la! Bôûi vì nhaân duyeân khoâng cung kính, cho neân Phaät phaùp seõ huûy dieät. Vì vaäy, naøy Baït-ñaø-baø-la! Neáu ngöôøi caàu ñaïo Boà-taùt, hoaëc ngöôøi caàu Thanh vaên, ñoái vôùi ñieàu maø mình nghe ñöôïc, ñoïc tuïng-vieát cheùp giaùo phaùp naøy, sinh taâm cung kính saâu saéc, taâm nhö cha meï-taâm nhö baäc thieän tri thöùc-taâm nhö baäc ñaïi sö, thì ñoái vôùi söï ñoïc tuïng-vieát cheùp chöa ñöôïc seõ khieán cho ñöôïc, ñaõ ñöôïc seõ laøm toàn taïi laâu daøi, ñieàu naøy thaät söï laø coù. Taïi vì sao? Bôûi vì taâm cung kính cho neân Phaät phaùp khoâng huûy dieät. Vì vaäy, naøy Baït-ñaø-baø-la! Nat Ta baûo vôùi oâng, ñoái vôùi vò Thaày naøy maø thuaän theo sinh taâm cung kính saâu saéc, taâm nhö cha meï-taâm nhö baäc thieän tri thöùc-taâm nhö baäc Ñaïi sö. Vaäy laø thuaän theo lôøi Ta ñaõ noùi”. ----------

Phaåm 33: QUAÛ HOÅ TRÔÏ CHO THI LA

Boà-taùt nhö vaäy, vì caàu ña vaên vaø bieát nghóa cuûa ña vaên roài thuaän theo giaùo thuyeát maø thöïc haønh, coù naêng löïc laøm cho Thi la ñöôïc thanh tònh, phaùp laøm thanh tònh cho Thi-la thì caàn phaûi tu haønh. Hoûi: Nhöõng phaùp naøo coù theå laøm cho Thi-la ñöôïc thanh tònh? Ñaùp: Giöõ gìn nghieäp cuûa thaân-mieäng-yù cuõng khoâng ñöôïc giöõ gìn vôùi phaùp, Chung quy khoâng phaùt

sinh ngaõ kieán, vaø loaïi tröø kieán chaáp laãn taïp, Hoài höôùng cho trí Taùt-baø-nhaõ, boán phaùp naøy thanh tònh Thi-la. Haønh giaû tu taäp boán phaùp naøy, thì Thi-la töï nhieân ñöôïc thanh tònh. Giöõ gìn nghieäp cuûa thaân-mieäng vaø yù, laø luoân luoân caàn phaûi chaùnh nieäm veà nghieäp cuûa thaân-mieäng-yù, cho ñeán loãi nhoû cuõng khoâng laøm, cho neân ôû trong Ñeä nhaát nghóa nhöng cuõng khoâng caàn phaûi baûo veä phaùp cuûa ba nghieäp. Coù ngöôøi tuy thaáy phaùp, khoâng nhöng noùi laø bieát caùi khoâng coøn toàn taïi. Vì vaäy, cho neân noùi laø khoâng laãn taïp kieán chaáp veà Ngaõ-kieán chaáp veà chuùng sinh-kieán chaáp veà Nhaân-kieán chaáp veà Thoï giaû-kieán chaáp

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 445

veà Maïng giaû... hoài höôùng cho trí Taùt-baø-nhaõ, laø quaû baùo trì giôùi khoâng mong caàu phöôùc ñöùc gì khaùc, chæ vì cöùu ñoä taát caû chuùng sinh maø mong caàu Phaät ñaïo. Ñaây laø boán phaùp laøm thanh tònh cho Thi la. Laïi coù boán phaùp, coù naêng löïc laøm cho Thi la ñöôïc thanh tònh. Ñoù goïi laø: Khoâng coù taâm chaáp ngaõ-ngaõ sôû, Cuõng khoâng coù Ñoaïn kieán-Thöôøng kieán, Phuø hôïp vôùi phaùp töø caùc duyeân, Thì coù theå thanh tònh Thi la. Khoâng coù taâm chaáp ngaõ-ngaõ sôû, laø taâm khoâng tham tröôùc ñoái vôùi ngaõ-ngaõ sôû, chæ bieát taâm naøy ñieân ñaûo hö voïng chöù khoâng coù phaùp naøo laø ngaõ. Khoâng coù ñoaïn kieán-thöôøng kieán, bôûi vì Ñoaïn kieán vaø Thöôøng kieán thaät laø sai laàm. Phuø hôïp vôùi phaùp töø caùc duyeân, bieát caùc phaùp töø caùc duyeân maø sinh chöù khoâng coù taùnh coá ñònh, cho neân thöïc haønh theo lyù Trung ñaïo. Boán phaùp nhö vaäy coù naêng löïc laøm cho Thi la ñöôïc thanh tònh. Laïi coù boán phaùp coù naêng löïc laøm cho Thi-la ñöôïc thanh tònh. Ñoù goïi laø: Thöïc haønh theo boán haïnh Thaùnh chuûng, Cuøng vôùi möôøi hai haïnh Ñaàu-ñaø, Cuõng khoâng thích oàn aøo ñoâng ñuùc, Suy nghó vì sao maø xuaát gia? Boán Thaùnh chuûng, ñoù goïi laø chæ muoán coù ñöôïc y phuïc vöøa ñuû, chæ muoán coù ñöôïc ñoà aên thöùc uoáng vöøa ñuû, chæ muoán coù ñöôïc vaät duïng ngoài- naèm vöøa ñuû, vui vôùi ñoaïn tröø duïc laïc maø tu haønh. Möôøi hai haïnh Ñaàu-ñaø, ñoù goïi laø thoï phaùp A-la-nhaõ, thoï phaùp khaát thöïc, khoaùc y phaán taûo, ngoài aên moät laàn, thöôøng ngoài, sau böõa aên khoâng nhaän ñoà aên thöùc uoáng phi thôøi, chæ coù ba y, y baèng loâng thuù, tuøy nôi traûi choã ngoài, ôû döôùi taùn caây, ôû nôi troáng traûi, ôû giöõa baõi tha ma. Cuõng khoâng thích oàn aøo ñoâng ñuùc, laø khoâng hoøa hôïp vôùi ngöôøi taïi gia hay xuaát gia. Coù ngöôøi tuy thöïc haønh theo phaùp A-la-nhaõ, nhöng bieát nhieàu-hieåu nhieàu cho neân qua laïi vôùi nhieàu ngöôøi. Vì vaäy noùi laø khoâng thích oàn aøo ñoâng ñuùc. Neáu ñeán choã khaùc thì döôøng nhö taâm khoâng hoøa hôïp vôùi moïi ngöôøi. Suy nghó vì sao maø xuaát gia? Ngöôøi thöïc haønh Thi-la daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Vì sao maø mình xuaát gia? Suy nghó roài thuaän theo söï nghieäp xuaát gia maø mong muoán thaønh töïu thöïc haønh ñuùng nhö giaùo thuyeát. Ñaây laø boán phaùp laøm cho Thi-la thanh tònh. Laïi coù boán phaùp coù naêng löïc laøm cho Thi-la ñöôïc thanh tònh. Ñoù goïi laø: Naêm aám khoâng heà coù sinh-dieät,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 446

Saùu taùnh ñeàu gioáng nhö phaùp taùnh, Thaáy saùu tình cuõng hoaøn toaøn khoâng, Khoâng ñaém theo ngoân ngöõ theá tuïc, Thöïc haønh boán phaùp ñuùng nhö vaäy, Cuõng coù theå thanh tònh Thi-la. Naêm aám khoâng heà coù sinh-dieät, laø bôûi vì tö duy veà naêm aám töø goác ñeán ngoïn. Thaáy naêm aám khoâng coù gì sinh-dieät, laø thaáy saùu taùnh cuûa ñaát-nöôùc... gioáng nhö phaùp taùnh, nhö phaùp taùnh khoâng theå naøo ñaït ñöôïc thì saùu taùnh cuõng khoâng theå naøo ñaït ñöôïc. Bieát saùu tình tuy laø khoå-vui..., nhöng taâm-taâm sôû laø phaùp nhaân duyeân, duøng chaùnh trí truy xeùt tìm hieåu, cuõng bieát ñeàu laø khoâng, hieåu thaáu suoát caû ba loaïi ñeàu bieát roõ laø khoâng, coù haønh giaû tham ñaém vaøo khoâng thì trôû laïi gaây chöôùng ngaïi cho ñaïo, vì vaäy noùi laø ñöøng tham ñaém vaøo khoâng, thuaän theo theá tuïc maø noùi ñeán teân goïi cuûa khoâng. Phaùp nhö vaäy thì coù naêng löïc laøm thanh tònh Thi-la. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì laøm sao noùi ñeán caùc phaùp naêm aám? Ñaùp: Bôûi vì khoâng caùc phaùp naêm aám ñeàu khoâng; cuoái cuøng noùi ñöøng ñaém vaøo khoâng, laø ñoái vôùi caùi khoâng cuõng caàn phaûi buoâng boû. Nhö vaäy khoâng coù phaùp nghi ngôø taø vaïy naøo laøm trôû ngaïi ñeán Thi-la. Hoûi: Caùc phaùp naêm aám, bôûi vì coù töôùng thích hôïp vôùi töôùng, cho neân quyeát ñònh laø coù. Nhö noùi saéc laø töôùng khoå naõo, caûm giaùc khoå-vui laø töôùng thoï. Hieän coù caùc töôùng thuoäc loaïi nhö vaäy, taïi sao noùi laø chaúng phaûi khoâng-chaúng phaûi khoâng theå khoâng? Ñaùp: Khoå naõo hö hoaïi laø töôùng saéc Nhö theá naøo laø töôùng saéc naøy? Neáu nhö khoå naõo laø töôùng saéc, Rôøi xa töôùng khoâng theå coù töôùng, Thì töôùng naøy thuoäc veà nôi naøo Khoâng coù töôùng khoâng theå coù töôùng? Theá giôùi naøy chung quy khoâng coù, Khoâng coù töôùng-coù theå coù töôùng, Töôùng cuøng vôùi coù theå coù töôùng, Chaúng phaûi hôïp-chaúng phaûi khoâng hôïp. Noù ñeán khoâng coù môùi baét ñaàu, Ra ñi cuõng khoâng coù nôi ñeán, Neáu nhö coù hôïp vaø khoâng hôïp, Thì trôû thaønh töôùng hôïp vôùi töôùng. Nhö vaäy, thì laøm cho sai laïc, Töôùng cuûa töôùng vaø hôïp vôùi töôùng,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 447

Vì töôùng trôû thaønh hôïp vôùi töôùng
Töôùng cuõng khoâng töï mình thaønh töïu.
Töôùng töï noù khoâng theå thaønh töïu,
Laøm sao trôû thaønh hôïp vôùi töôùng?
Theá giôùi naøy thaät laø ñaùng buoàn,
Phaân bieät töôùng vaø hôïp vôùi töôùng,
Nhöõng neõo ñaõ laøm cho meâ hoaëc,
Bò taø sö thöôøng xuyeân löøa gaït.
Töôùng hôïp vôùi töôùng thì nhö vaäy,
Khoâng coù töôùng-khoâng theå coù töôùng,
Maét troâng thaáy söï vieäc nhö vaäy,

Nhö theá naøo laø khoâng theå bieát?
Heã chaáp vaøo töôùng hôïp vôùi töôùng,
Phaùt sinh nhöõng hyù luaän nhö vaäy,
Tuøy theo luùc khôûi leân hyù luaän,
Thì rôi vaøo xöù sôû phieàn naõo.
Vaû laïi haønh giaû duøng phaùp moân khoâng ñeán-khoâng ñi ñeå quaùn saùt taùnh cuûa caùc aám phuø hôïp vôùi khoâng. Nhö noùi:
Caùc phaùp cuûa sinh-laõo-beänh-töû,
Luùc sinh khoâng coù nôi naøo ñeán,
Caùc phaùp cuûa sinh-laõo-beänh-töû,
Luùc dieät khoâng coù nôi ñi veà.
Taùnh cuûa caùc aám giôùi vaø nhaäp,
Luùc sinh khoâng töø nôi naøo ñeán,
Luùc dieät khoâng coù nôi ñi veà,
Nghóa lyù cuûa Phaät phaùp nhö vaäy.
Nhö löûa chaùy chaúng phaûi coâng ngöôøi,
Cuõng khoâng thuoäc veà coï xaùt caây,
Trong hoøa hôïp cuõng khoâng coù gì,
Nhöng nhôø vaøo hoøa hôïp maø coù.
Cuûi chaùy heát thì löûa seõ taét,
Taét roài khoâng coù nôi ñi veà,
Caùc duyeân hoøa hôïp cho neân coù,
Duyeân phaân taùn thì ñeàu laø khoâng.
Nhaõn thöùc cuõng hoaøn toaøn nhö vaäy,
Noù khoâng toàn taïi ôû trong maét,
Noù khoâng toàn taïi ôû trong saéc,
Cuõng khoâng toàn taïi ôû khoaûng giöõa.
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 448

Khoâng toàn taïi ôû trong hoøa hôïp,
Cuõng khoâng theå xa rôøi hoøa hôïp,
Cuõng khoâng töø nôi khaùc maø ñeán,
Nhöng nhôø vaøo hoøa hôïp maø coù.
Hoøa hôïp phaân taùn thì khoâng coù,
Caùc phaùp cuõng hoaøn toaøn nhö vaäy,
Luùc sinh khoâng töø nôi naøo ñeán,
Luùc dieät khoâng coù nôi ñi veà,
Nhö taâm löïc cuûa loaøi roàng kia,
Maø coù maây aâm u xuaát hieän,
Khoâng töø nôi thaân roàng xuaát hieän,

Cuõng khoâng töø nôi khaùc maø ñeán.
Nhöng maây aâm u roäng lôùn naøy,
Tuoân möa ñaày khaép nôi theá giôùi,
Sau ñoù cuõng ñeán luùc ngöøng haún,
Cuõng khoâng coù nôi naøo ñi veà.
Nhö maây khoâng coù ñeán vaø ñi,
Caùc phaùp cuõng hoaøn toaøn nhö vaäy,
Luùc sinh khoâng töø nôi naøo ñeán,
Luùc dieät khoâng coù nôi ñi veà.
Nhö hình ngöôøi veõ treân böùc töôøng,
Khoâng thuoäc veà moãi moät ñöôøng neùt,
Cuõng khoâng toàn taïi trong hoøa hôïp,
Giöõa böùc töôøng laïi cuõng khoâng coù.
Nôi ngöôøi thôï veõ cuõng khoâng coù,
Trong buùt hoïa veõ cuõng khoâng coù,
Khoâng töø nôi choán khaùc maø ñeán,
Nhöng nhôø vaøo hoøa hôïp maø coù.
Hoøa hôïp phaân taùn thì khoâng coù,
Caùc phaùp cuõng hoaøn toaøn nhö vaäy,
Luùc coù khoâng töø nôi naøo ñeán,
Luùc khoâng chaúng coù nôi ñi veà.
Ñeøn toûa saùng khoâng thuoäc veà daàu,
Cuõng khoâng xuaát hieän töø baác ñeøn,
Cuõng khoâng töø nôi khaùc maø ñeán,
Maø nhôø vaøo daàu-baác ñeøn chaùy.
Nhaân duyeân khoâng coøn thì dieät maát,
Luùc dieät khoâng coù nôi ñi veà,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 449

Töôùng ñeán vaø ñi cuûa caùc phaùp, Laïi cuõng ñeàu hoaøn toaøn nhö vaäy, Laïi coù boán phaùp, coù naêng löïc laøm cho Thi-la thanh tònh. Ñoù goïi laø: Luoân luoân töï suy nghó veà mình, Khoâng töï cao-haï thaáp ngöôøi khaùc, Hai ñieàu naøy khoâng heà ñaït ñöôïc, Taâm nhôø ñoù khoâng coøn kieâu maïn, Quaùn xeùt caùc phaùp ñeàu bình ñaúng, Boán phaùp naøy thanh tònh Thi-la. Luoân luoân töï suy nghó veà mình, haønh giaû daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Thaân mình laø töôùng baát tònh-voâ thöôøng-cheát choùc, naøo coù gì ñaùng giaù? Suy nghó nhö vaäy roài, thì khoâng töï cao-haï thaáp ngöôøi khaùc, tin vaø hieåu thaân mình cuøng vôùi ngöôøi khaùc khoâng coù ngaõ-ngaõ sôû, voán khoâng coù gì ñaït ñöôïc. Nöông töïa laø ñaït ñöôïc phaùp nhö vaäy, cho neân taâm tö thanh thaûn nheï nhaøng coù theå tieáp nhaän ñöôïc phaùp. Töø ñaây döïa vaøo taâm vui veû khoâng coøn töï cao. Quaùn xeùt caùc phaùp ñeàu bình ñaúng, duøng lyù khoâng ñeå quaùn xeùt taát caû caùc phaùp höõu

vi-voâ vi thaûy ñeàu bình ñaúng chöù khoâng coù Thöôïng- Trung-Haï sai bieät. Nhö noùi: Neáu nhö phaûi döïa vaøo baäc Haï, Maø phaùt sinh baäc Trung-baäc Thöôïng, Thì baäc Haï khoâng laøm Trung-Thöôïng, Taïi sao döïa vaøo Haï maø coù? Baäc Haï töï laøm thaønh baäc Haï, Trung-Thöôïng tröôùc kia quyeát ñònh coù. Neáu nhö phaûi döïa vaøo baäc Trung, Maø phaùt sinh baäc Haï-baäc Thöôïng, Thì baäc Trung khoâng laøm Haï-Thöôïng, Taïi sao döïa vaøo Trung maø coù? Baäc Trung töï laøm thaønh baäc Trung, Haï-Thöôïng tröôùc kia nhaát ñònh coù. Neáu nhö phaûi döïa vaøo baäc thöôïng, Maø phaùt sinh baäc Trung-baäc Haï, Thì baäc Thöôïng khoâng laøm Trung-Haï, Taïi sao döïa vaøo Thöôïng maø coù? Baäc Thöôïng töï laøm thaønh baäc Thöôïng,

Trung-Haï tröôùc kia nhaát ñònh coù.
Döïa vaøo baäc Haï khoâng laøm ñöôïc,
Khoâng döïa vaøo cuõng khoâng coù ñöôïc,
Neáu nhö tröôùc kia nhaát ñònh coù,
Thì khoâng caàn döïa vaøo baäc Haï.
Neáu tröôùc kia nhaát ñònh khoâng coù,
Thì taïi sao trôû thaønh Trung-Thöôïng?
Döïa vaøo baäc Trung khoâng laøm ñöôïc,
Khoâng döïa vaøo cuõng khoâng coù ñöôïc,
Neáu nhö tröôùc kia nhaát ñònh coù,
Thì khoâng caàn döïa vaøo baäc Trung.
Neáu tröôùc kia nhaát ñònh khoâng coù,
Thì taïi sao trôû thaønh Haï-Thöôïng?
Döïa vaøo baäc Thöôïng khoâng laøm ñöôïc,
Khoâng döïa vaøo cuõng khoâng coù ñöôïc,
Neáu nhö tröôùc kia nhaát ñònh coù,
Thì khoâng caàn döïa vaøo baäc Thöôïng.
Neáu tröôùc kia nhaát ñònh khoâng coù,
Thì taïi sao trôû thaønh Trung-Haï?
Vaû laïi, duøng moät töôùng khoâng ñeå quaùn xeùt caùc phaùp ñeàu bình ñaúng, chuùng sinh cuõng nhö vaäy.
Ngöôøi trí ôû trong lyù phaùp khoâng,
Chaúng heà noùi ñeán töôùng phaân bieät,
Lyù khoâng chæ moät maø khoâng khaùc,
Luoân luoân thaáy lyù khoâng nhö vaäy.
Ñoù goïi laø ñöôïc thaáy Ñöùc Phaät,
Bôûi vì Phaät chaúng khaùc vôùi khoâng,
Giaûi thích raèng chö Phaät laø moät,

Taát caû chuùng sinh ñeàu laø moät.
Taát caû caùc phaùp cuøng moät phaùp,
Khoâng heà phaân bieät Thöôïng-Trung-Haï,
Heát thaûy möôøi phöông Phaät Theá toân,
Lìa xa töï taùnh vaø tha taùnh.
Heát thaûy caùc chuùng sinh möôøi phöông,
Cuõng lìa xa töï taùnh-tha taùnh,
Taát caû caùc phaùp cuõng nhö vaäy,
Lìa xa töï taùnh vaø tha taùnh.
Bôûi vì coù nhaân duyeân nhö vaäy,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 451

Cho neân goïi laø cuøng moät töùông,
Coù chö Phaät thì trôû thaønh sai,
Khoâng coù chö Phaät cuõng laø sai.
Coù caùc chuùng sinh trôû thaønh sai,
Khoâng coù caùc chuùng sinh laø sai,
Coù caùc phaùp thì trôû thaønh sai,
Khoâng coù caùc phaùp cuõng laø sai.
Lìa xa ñoái vôùi coù vaø khoâng,
Cho neân goïi laø bình ñaúng,
Heát thaûy möôøi phöông Phaät Theá toân,
Heát thaûy chuùng sinh vaø caùc phaùp;
Taát caû khoâng theå naøo chaáp laáy,
Ñoù goïi laø caùc phaùp bình ñaúng,
Heát thaûy chö Phaät vaø chuùng sinh,
Cuøng caùc phaùp khoâng heà sai bieät.
Bôûi vì khoâng theå naøo phaân bieät,
Cho neân goïi ñoù laø bình ñaúng,
Chö Phaät cuøng vôùi caùc chuùng sinh,
Cho ñeán cuøng taát caû caùc phaùp;
Hoøa vaøo trong sinh-truù-dò-dieät,
Vaéng laëng hoaøn toaøn khoâng heà coù,
Cuõng khoâng töø nôi naøo maø ñeán,
Laïi cuõng khoâng coù nôi ñi veà.
Bôûi vì khoâng coù ñeán vaø ñi,
Cho neân goïi ñoù laø bình ñaúng,
Chö Phaät cuøng vôùi caùc chuùng sinh,
Cho ñeán cuøng taát caû caùc phaùp;
Heát thaûy ñeàu khoâng heà voán coù,

Vöôït qua taát caû phaùp höõu vi,
Ba phaùp naøy khoâng phaûi bình ñaúng,
Laïi cuõng khoâng phaûi khoâng bình ñaúng.
Khoâng bình ñaúng maø ñeàu bình ñaúng,
Ñeàu bình ñaúng nhöng khoâng bình ñaúng,
Nhö vaäy giaûi thích veà caùc phaùp,
Ñeàu bình ñaúng khoâng heà sai bieät.
Laïi coù boán phaùp, coù naêng löïc laøm cho Thi-la thanh tònh. Nhö noùi:
Kheùo coù theå tin hieåu lyù khoâng,
Khoâng kinh sôï vôùi phaùp voâ töôùng,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 452

Ñaïi Bi ñoái vôùi caùc chuùng sinh,
Coù naêng löïc chaáp nhaän voâ ngaõ,
Thöïc haønh boán phaùp ñuùng nhö vaäy,
Cuõng coù theå thanh tònh Thi-la.
Haønh giaû hieåu roõ raøng caùc phaùp khoâng coù töï taùnh-khoâng coù tha taùnh, cho neân goïi laø tin hieåu lyù khoâng. Nhö noùi:
Ñoái vôùi taát caû phaùp voán coù,
Chung quy khoâng sinh töø töï taùnh,
Neáu nhö sinh ra töø caùc duyeân,
Thì caàn phaûi coù töø nôi khaùc.
Khoâng töø töï taùnh maø sinh ra,
Laøm sao töø nôi khaùc sinh ra,
Töï taùnh ñaõ khoâng theå thaønh töïu,
Tha taùnh laïi cuõng khoâng coù gì.
Neáu nhö lìa töï taùnh maø sinh,
Thì khoâng coù gì laø töï taùnh,
Neáu nhö lìa xa vôùi töï taùnh,
Thì khoâng coù gì laø töï töôùng.
Töï taùnh vaø töôùng cuûa töï taùnh,
Khoâng bôûi vì hoøa hôïp maø coù,
Khoâng bôûi vì phaân taùn maø khoâng,
Hai nhaát ñònh coù thì khoâng coù.
Tha taùnh khoâng theå sinh ra phaùp,
Töï taùnh cuõng khoâng theå phaùt sinh
Töï taùnh-tha taùnh cuõng khoâng theå,
Lìa boû caû hai cuõng khoâng sinh.
Neáu nhö khoâng heà coù töï taùnh,
Thì taïi sao töø nôi khaùc sinh,

Bôûi vì lìa xa phaùp theá tuïc,
Thì khoâng coù töï taùnh-tha taùnh.
Neáu tha taùnh töø nôi khaùc sinh,
Thì tha taùnh chaúng coù töï theå,
Khoâng coù theå thì chaúng phaûi coù,
Laáy vaät gì maø sinh tha taùnh?
Bôûi vì khoâng heà coù töï Theå,
Nôi khaùc sinh laïi cuõng khoâng coù,
Bôûi vì boán loaïi ñeàu laø khoâng,
Chaúng phaùp naøo quyeát ñònh sinh dieät.
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 453

Khoâng kinh sôï ñoái vôùi phaùp voâ töôùng, laø bôûi vì tin vaø vui vôùi söï xa lìa caùc töôùng, cho neân khoâng coù gì kinh sôï. Nhö noùi:
Neáu nhö taát caû laø voâ töôùng,
Thì taát caû chính laø coù töôùng,
Phaùp tòch dieät ñeàu laø voâ töôùng,
Thì phaùp naøy trôû thaønh phaùp coù.
Neáu nhö quaùn phaùp laø voâ töôùng,
Thì voâ töôùng chính laø coù töôùng,
Neáu nhö noùi tu phaùp voâ töôùng,
Thì khoâng phaûi laø tu voâ töôùng.
Neáu nhö buoâng boû nhöõng chaáp tröôùc,
Thì ñoù goïi laø tu voâ töôùng,
Chaáp vaøo töôùng buoâng boû chaáp tröôùc,
Thì trôû thaønh chaúng giaûi thoaùt gì.
Taát caû bôûi vì coù chaáp laáy,
Vì chaáp laáy maø coù buoâng boû,
Lìa chaáp laáy-chaáp laáy ñieàu gì,
Thì ñoù goïi laø buoâng boû.
Chaáp laáy maø vaän duïng chaáp laáy,
Cuøng vôùi phaùp coù theå chaáp laáy,
Taát caû rôøi xa ñeàu khoâng coù,
Thì ñoù ñeàu goïi laø tòch dieät.
Neáu phaùp döïa nhau maø thaønh töïu,
Thì phaùp naøy seõ khoâng coù töôùng.
Neáu nhö phaùp khoâng heà coù taùnh,
Thì phaùp naøy chính laø voâ töôùng,
Taïi sao noùi phaùp laø voâ taùnh,
Thì phaùp aáy goïi laø voâ töôùng?

Neáu nhö bôûi vì coù vaø khoâng,
Thì cuõng ngaên chaën-cuõng thuaän theo,
Tuy noùi raèng taâm khoâng chaáp tröôùc,
Nhöng thaät ra thì khoâng coù loãi.
Nôi naøo tröôùc kia voán coù phaùp,
Maø sau ñoù khoâng theå dieät maát?
Nôi naøo tröôùc kia coù nhö vaäy,
Maø sau ñoù laïi coù dieät ñi?
Ñaây laø coù töôùng cuûa tòch dieät,
Vaø khoâng coù töôùng cuûa tòch dieät,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 454

Vì vaäy cho neân noùi tòch dieät, Vì vaäy cho neân noùi tòch dieät, Cuøng vôùi ngoân ngöõ cuûa tòch dieät. Töø tröôùc ñeán nay chaúng tòch dieät, Cuõng khoâng phaûi laø khoâng tòch dieät, Cuõng chaúng tòch dieät-khoâng tòch dieät, Ñeàu laø tòch dieät-khoâng tòch dieät. Ñaïi bi ñoái vôùi caùc chuùng sinh, bôûi vì chuùng sinh laø voâ löôïng voâ bieân, cho neân taâm Bi cuõng roäng lôùn bao la. Vaû laïi, phaùp cuûa chö Phaät laø voâ löôïng voâ bieân, voâ taän gioáng nhö hö khoâng, taâm Bi laø phaùp caên baûn cuûa chö Phaät, coù naêng löïa ñaït ñöôïc Ñaïi phaùp neân goïi laø Ñaïi Bi. Ngöôøi vó ñaïi nhaát trong taát caû chuùng sinh, cho neân toân xöng laø Phaät. Coâng haïnh cuûa Phaät vaän duïng goïi laø Ñaïi bi. Chaáp nhaän vôùi phaùp voâ ngaõ, laø bôûi vì tin vaø vui vôùi phaùp chaân thaät, chö Phaät ñeàu chung moät ñaïo quaû Nieát-baøn, goïi laø phaùp voâ ngaõ. Neáu nhö tieán vaøo trong phaùp naøy maø taâm khoâng theå chaáp nhaän, thì gioáng nhö coïng coû nhoû beù ñöa vaøo ngoïn löûa seõ bò chaùy heát. Neáu nhö vaøng roøng ñöa vaøo ngoïn löûa, coù theå chòu ñöôïc söùc noùng thì khoâng coù söï toån thaát nhö vaäy. Neáu ngöôøi phaøm phu khoâng tu taäp thieän caên maø tieán vaøo trong phaùp voâ ngaõ, khoâng coù naêng löïc chòu ñöïng noåi thì seõ naûy sinh taø kieán nghi ngôø. Boà-taùt thì töø voâ löôïng ñôøi kieáp ñeán nay tu taäp thieän caên, coù trí tueä saéc beùn ñöôïc chö Phaät gia hoä, tuy chöa ñoaïn kieát söû nhöng tieán vaøo trong phaùp voâ ngaõ maø taâm coù naêng löïc tieáp nhaän vaø chòu ñöïng ñöôïc. Phaùp voâ ngaõ chính laø caùc phaùp nhö AÁm-Giôùi-Nhaäp vaø möôøi hai nhaân duyeân… Nhaân duyeân phaù chaáp ngaõ nhö tröôùc ñaõ noùi. Vì vaäy muoán laøm cho Thi-la ñöôïc thanh tònh thì neân thöïc haønh boán phaùp naøy. Laïi nöõa: Coù boán loaïi phaù hoûng Thi-la, Nhöng töïa nhö giöõ gìn Thi-la, Ngöôøi thöïc haønh caàn phaûi tinh tieán, Töï cheá ngöï caån thaän ñöøng laøm! Trong phaåm Ca Dieáp-kinh Baûo Ñaûnh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Ca- dieáp: Coù boán loaïi Tyø-kheo phaù giôùi nhöng töïa nhö Tyø-kheo trì giôùi. Nhöõng gì laø boán loaïi? Naøy Ca-dieáp! Coù Tyø-kheo ôû trong kinh giôùi ñeàu coù naêng löïc thöïc haønh ñaày ñuû maø noùi laø coù ngaõ. Naøy Ca-dieáp! Ñoù goïi laø phaù giôùi maø töïa nhö trì giôùi. Laïi nöõa, naøy Ca-dieáp! Coù Tyø-kheo trì tuïng kinh luaät giöõ gìn giôùi haïnh, ôû trong thaân kieán khoâng lay ñoäng-khoâng lìa boû, ñoù goïi laø phaù giôùi maø töïa nhö trì giôùi. Laïi nöõa, naøy Ca-dieáp! Coù Tyø-kheo thöïc haønh ñaày

ñuû möôøi hai haïnh Ñaàu-ñaø, nhöng thaáy caùc phaùp

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 455

chaéc chaén laø coù, ñoù goïi laø phaù giôùi maø töïa nhö trì giôùi. Laïi nöõa, naøy Ca-dieáp! Coù Tyø-kheo duyeân vôùi chuùng sinh maø thöïc haønh taâm töø, nghe caùc haønh khoâng coù töôùng sinh thì taâm kinh sôï. Ñoù goïi laø phaù giôùi maø töïa nhö trì giôùi. Naøy Ca-dieáp! Ñaây laø boán loaïi ngöôøi phaù giôùi maø töïa nhö trì giôùi. Laïi nöõa: Giaùo thuyeát maø Theá Toân giaûng daïy, Sa-moân coù boán loaïi phaân bieät, Neân laøm Sa-moân loaïi thöù tö, Xa lìa ba loaïi Sa-moân tröôùc. Trong phaåm Ca-dieáp noùi: "Boán loaïi Tyø-kheo, thì neân hoïc theo loaïi Sa-moân thöù tö, khoâng neân hoïc theo ba loaïi tröôùc. Nhöõng gì laø boán? Ñöùc Phaät baûo vôùi Ca-dieáp: Coù boán loaïi Sa-moân, moät laø Sa-moân hình daùng saéc töôùng, hai laø Sa-moân oai nghi kyø laï, ba laø Sa-moân tham caàu danh lôïi, boán laø Sa-moân coâng haïnh chaân thaät. Taïi sao goïi laø Sa-moân hình daùng saéc töôùng? Bôûi vì coù hình daùng Sa-moân saéc töôùng cuûa Sa-moân. Ñoù goïi laø khoaùc y Taêng-giaø-leâ, caïo boû raâu toùc, oâm giöõ bình baùt ñen, maø thöïc haønh thaân nghieäp baát tònh-khaåu nghieäp baát tònh-yù nghieäp baát tònh, khoâng mong caàu vaéng laëng, khoâng mong caàu thieän phaùp, tham lam boûn xeûn-löôøi nhaùc maø laøm nhöõng ñieàu aùc-phaù giôùi chöù khoâng thích tu ñaïo. Ñoù goïi laø Sa-moân hình daùng saéc töôùng. Theá naøo laø Sa-moân oai nghi kyø laï? Coù Sa-moân ñaày ñuû oai nghi, suy xeùt töôøng taän-thanh thaûn yeân laønh mong coù ñöôïc côm aùo, thöïc haønh coâng haïnh baäc Thaùnh, khoâng hoøa hôïp vôùi ngöôøi taïi gia-xuaát gia, ít chuyeän troø noùi naêng. Duøng nhöõng coâng haïnh naøy, mong caûm ñöôïc yù ngöôøi vôùi taâm khoâng thanh tònh. Oai nghi nhö vaäy khoâng vì thieän phaùp, khoâng vì vaéng laëng maø thaáy caùc phaùp chaéc chaén laø coù, ñoái vôùi phaùp khoâng chaúng heà voán coù thì sôï nhö rôi xuoáng hoá saâu, thaáy ngöôøi noùi lyù khoâng thì sinh yù töôûng nhö keû thuø. Ñoù goïi laø Sa-moân oai nghi kyø laï. Theá naøo laø Sa-moân tham caàu danh lôïi? Coù Sa-moân tuy gaéng göôïng coù theå trì giôùi, nhöng daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Laøm sao ñeå ngöôøi ta bieát mình trì giôùi? Gaéng göôïng caàu ña vaên, laøm sao ñeå ngöôøi ta bieát mình coù ña vaên? Gaéng göôïng thöïc haønh theo phaùp A-lan-nhaõ, laøm sao ñeå ngöôøi ta bieát mình laø haønh phaùp A-la-nhaõ? Gaéng göôïng thöïc haønh coâng haïnh xa lìa-ít ham muoán-bieát vöøa ñuû, laøm sao ñeå ngöôøi ta bieát mình ít ham muoán-bieát vöøa ñuû vaø thöïc haønh theo phaùp xa lìa? Bôûi vì khoâng phaûi laø taâm chaùn ngaùn lìa xa, bôûi vì khoâng phaûi laø dieät töø phieàn naõo, bôûi vì khoâng phaûi laø caàu tieán thaúng vaøo Thaùnh ñaïo, bôûi vì khoâng phaûi laø Nieát- baøn, bôûi vì khoâng phaûi laø cöùu ñoä taát caû chuùng sinh, cho neân ñoù goïi laø

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 456

Sa-moân tham caàu danh lôïi. Theá naøo laø Sa-moân coâng haïnh chaân thaät? Coù Sa-moân ñoái vôùi thaân maïng haõy coøn khoâng tham tieác, huoáng gì laø tieác nuoái danh lôïi. Nghe caùc phaùp khoâng chaúng heà voán coù thì taâm voâ cuøng hoan hyû, thuaän roõ lyù khoâng haõy coøn khoâng chaáp tröôùc, huoáng gì laø chaáp

tröôùc, huoáng gì laø chaáp tröôùc Ngaõ-Nhaân-chuùng sinh_thoï giaû-Maïng giaû-Tri giaû-Kieán giaû? ÔÛ trong caùc phieàn naõo maø caàu giaûi thoaùt chöù khoâng ôû beân ngoaøi ñeå mong caàu, quaùn xeùt taát caû caùc phaùp xöa nay voán thanh tònh-khoâng caáu nhieãm. Ngöôøi naøy chæ döïa vaøo chính mình chöù khoâng döïa vaøo nôi naøo khaùc. Vì thaät töôùng cuûa caùc phaùp maø Phaùp thaân haõy coøn khoâng tham, huoáng gì laø saéc thaân? Thaáy phaùp lìa xa töôùng maø khoâng duøng ñeán ngoân töø dieãn ñaït, Thaùnh chuùng voâ vi haõy coøn khoâng phaân bieät, huoáng gì laø chuùng hoäi phaøm phu? Khoâng vì ñoaïn tröø-khoâng vì tu taäp cho neân khoâng gheùt sinh töû-khoâng thích Nieát-baøn, chaúng coù gì troùi buoäc-chaúng coù gì côûi boû. Bieát roõ phaùp cuûa chö Phaät khoâng coù töôùng quyeát ñònh, bieát roài khoâng qua laïi trong sinh töû, laïi cuõng khoâng dieät maát. Naøy Ca-dieáp! Ñoù goïi laø Sa-moân thuaän theo coâng haïnh chaân thaät. Naøy Ca-dieáp! Caùc oâng neân chòu khoù thöïc haønh coâng haïnh chaân thaät cuûa Sa-moân, ñöøng bò teân goïi laøm cho toån haïi! Laïi nöõa: Khoâng vì phaùp luaät cuûa vua chuùa, Maø giöõ gìn ñoái vôùi Thi-la, Cuõng khoâng döïa vaøo nhöõng nôi sinh, Maø giöõ gìn ñoái vôùi Thi-la. Haønh giaû muoán laøm cho Thi-la thanh tònh, khoâng caàn phaûi vì phaùp luaät cuûa haøng vua chuùa. Phaùp luaät cuûa haøng vua chuùa, nhö Ñöùc Phaät thuyeát giaûng cho Löïc só Tònh ñöùc: “Naøy ngöôøi thieän nam! Thi-la cuûa Boà-taùt thì ngay caû nhaân duyeân maát maïng maø vaãn khoâng phaù giôùi. Khoâng mong laøm Quoác Vöông maø trì giôùi, khoâng mong sinh leân coõi trôøi maø trì giôùi; khoâng mong laøm Thích Ñeà Hoaøn Nhaân, khoâng mong laøm Phaïm Thieân Vöông, khoâng vì giaøu coù vui söôùng töï taïi maø trì giôùi. Khoâng vì danh tieáng ca ngôïi maø trì giôùi. Khoâng vì lôïi döôõng maø trì giôùi. Khoâng vì thoï maïng maø trì giôùi. Khoâng vì aên uoáng-aùo quaàn-ñoà naèm-thuoác thang vaø vaät duïng cung caáp cho ñôøi soáng maø trì giôùi. Khoâng döïa vaøo phaùp cuûa nhöõng nôi sinh, laø khoâng vì sinh trong trôøi-ngöôøi maø trì giôùi, khoâng döïa vaøo mình maø trì giôùi, khoâng döïa vaøo ngöôøi khaùc maø trì giôùi, khoâng döïa vaøo ñôøi naøy maø trì giôùi, khoâng döïa vaøo ñôøi sau maø trì giôùi. Khoâng döïa vaøo saéc-thoï-töôûng-haønh-thöùc maø trì giôùi. Khoâng döïa vaøo nhaõn, khoâng döïa vaøo nhaäp, khoâng döïa vaøo nhó-tyû-

thieät-thaân-yù maø trì giôùi. Khoâng döïa vaøo coõi Duïc-coõi Saéc-coõi Voâ Saéc maø trì giôùi. Khoâng vì ñöôïc thoaùt khoûi ñöôøng aùc cuûa ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, A-tu-la maø trì giôùi. Khoâng vì noãi sôï ngheøo thieáu trong coõi trôøi maø trì giôùi. Khoâng vì noãi sôï ngheøo thieáu trong coõi ngöôøi maø trì giôùi. Khoâng vì noãi sôï ngheøo thieáu cuûa loaøi Daï-xoa maø trì giôùi”. Hoûi: Neáu khoâng vì nhöõng phaùp nhö vaäy, thì vì phaùp gì maø trì giôùi? Ñaùp: Vì mong muoán laøm cho Tam baûo, Toàn taïi laâu daøi maø trì giôùi, Vì mong muoán coù ñöôïc ñuû loaïi, Lôïi ích cho ngöôøi maø trì giôùi. Tam baûo toàn taïi laâu daøi, laø vì khoâng ñoaïn döùt doøng doûi cuûa Phaät cho neân trì giôùi, vì chuyeån phaùp luaân cho neân trì giôùi, vì thaâu nhieáp Thaùnh chuùng cho neân trì giôùi, vì thoaùt khoûi sinh-laõo-beänh-töû-öu bi khoå naõo cho neân trì giôùi, vì cöùu ñoä taát caû chuùng sinh cho neân trì giôùi, vì

laøm cho taát caû chuùng sinh ñöôïc an laïc cho neân trì giôùi, vì laøm cho chuùng sinh ñeán ñöôïc nôi an laïc cho neân trì giôùi, vì tu thieàn ñònh cho neân trì giôùi, vì trí tueä giaûi thoaùt-giaûi thoaùt tri kieán cho neân trì giôùi. Söï vieäc naøy noùi roäng ra nhö trong kinh Tònh Ñöùc. Boà-taùt coù naêng löïc nhö vaäy, Thì thaønh töïu ñoái vôùi Thi-la, Khoâng maát ñi möôøi ñieàu lôïi ích, Cuøng vôùi caùc loaïi lôïi ích khaùc. Laïi cuõng khoâng coøn sôï rôi vaøo, Boán nôi hieåm naïn vaø taø ñaïo, Khoâng gaëp phaûi boán phaùp maát maùt, Khoâng gaëp phaûi boán phaùp hö hoaïi. Nhöng coù ñöôïc phaùp khoâng löøa doái, Boán phaùp bình ñaúng vôùi chö Phaät, Coù naêng löïc vöôït qua ñòa nguïc, Vaø möôøi söï vieäc luoân sôï haõi. Khoâng maát ñi möôøi ñieàu lôïi ích, laø khoâng maát lôïi ích thöôøng laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, thöôøng ôû trong ñoù khoâng maát ñi taâm khoâng phoùng tuùng, khoâng maát lôïi ích thöôøng laøm Thích Ñeà Hoaøn Nhaân thöôøng ôû trong ñoù khoâng maát ñi taâm khoâng phoùng tuùng thöôøng khoâng maát taâm caàu ñaïo cuûa chö Phaät, thöôøng khoâng maát söï nghieäp giaùo hoùa cuûa caùc Boà- taùt, thöôøng khoâng maát naêng löïc laïc thuyeát bieän taøi, thöôøng khoâng maát sôû nguyeän gieo troàng caùc thieän caên-phöôùc ñöùc ñaày ñuû, thöôøng khoâng maát

lôïi ích ñöôïc chö Phaät Boà-taùt Thaùnh hieàn khen ngôïi, thöôøng khoâng maát lôïi ích nhanh choùng coù naêng löïc ñaày ñuû taát caû trí tueä. Ñaây laø möôøi ñieàu lôïi ích. Caùc loaïi lôïi ích, laø ñoái vôùi caùc loaïi coâng ñöùc khoâng heà lui suït. Nhö trong kinh noùi: “Boà-taùt kheùo leùo giöõ giôùi, thöôøng ñöôïc chö Thieân khen ngôïi, caùc Long vöông kheùo baûo veä, moïi ngöôøi ñeàu cuùng döôøng thöôøng ñöôïc chö Phaät gia hoä, thöôøng laøm baäc Ñaïi sö cuûa theá gian, nghó ñeán chuùng sinh vôùi taâm Töø Bi”. Khoâng rôi vaøo boán nôi hieåm naïn cuøng vôùi taø ñaïo, laø Boà-taùt coù naêng löïc thaønh töïu Thi-la nhö vaäy, thì khoâng rôi vaøo boán hieåm naïn: 1. Khoâng sinh vaøo nôi khoâng coù Phaät. 2. khoâng sinh vaøo nhaø taø kieán. 3. Khoâng sinh vaøo coõi trôøi Tröôøng thoï. 4. Khoâng rôi vaøo taát caû caùc ñöôøng döõ. Coù ñöôïc boán phaùp khoâng maát: 1. Khoâng maát taâm Boà ñeà. 2. Khoâng maát yù nieäm veà Phaät. 3. Khoâng maát taâm thöôøng caàu ña vaên. 4. Khoâng maát yù nieäm veà söï vieäc cuûa voâ löôïng ñôøi kieáp. Khoâng gaëp phaûi boán phaùp hö hoaïi: 1. Khoâng gaëp phaùp hö hoaïi. 2. Khoâng gaëp chieán tranh. 3. Khoâng gaëp ñieàu aùc ñoäc. 4. Khoâng gaëp naïn ñoùi keùm. Coù ñöôïc boán phaùp khoâng löøa doái: 1. Khoâng löøa doái chö Phaät möôøi phöông. 2. khoâng löøa doái chö Thieân thieän thaàn. 3. Khoâng löøa doái chuùng sinh. 4. Khoâng töï löøa doái mình. Laïi vöôït qua möôøi ñieàu sôï haõi, Boà-taùt trì giôùi thanh tònh nhö vaäy, coù naêng löïc vöôït qua möôøi ñieàu sôï haõi nhö rôi vaøo ñòa nguïc… Nhöõng gì laø möôøi? Ñoù laø: 1. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa ñòa nguïc. 2. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa suùc sinh. 3. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa ngaï quyû. 4. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa söï ngheøo khoå. 5. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haïi cuûa söï phæ baùng-chæ trích vaø tieáng xaáu.

6. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi bò caùc phieàn naõo che phuû. 7. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi rôi vaøo phaïm vi cuûa Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät. 8. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa trôøi-ngöôøi, roàng, thaàn, Daï- xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laàu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø. 9. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi bò chieán tranh-chaát ñoäc-luït loäi- hoûa hoaïn-sö töû-hoå lang-ngöôøi khaùc laøm haïi. 10. Coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi cuûa taø kieán. Boà-taùt trì giôùi thanh tònh nhö vaäy, thì coù naêng löïc truù trong phaùp cuûa chö Phaät, ñoù goïi laø boán möôi phaùp baát coïng, coù theå trôû thaønh baäc phaùp khí ñeå duy trì Tam baûo. ----------

Phaåm 34: CA NGÔÏI GIÔÙI

Boà-taùt trì Thi-la thanh tònh nhö vaäy, coù naêng löïc thaâu nhieáp moïi ích lôïi cuûa loaïi coâng ñöùc, nhö Boà-taùt Voâ Taän YÙ trình baøy. Vaû laïi, sô löôïc ca ngôïi moät phaàn ít cuûa Thi-la. Thi-la laø nieàm vui söôùng baäc nhaát cuûa ngöôøi xuaát gia, nhö tuoåi treû giaøu sang ñaùng vui söôùng. Coù naêng löïc taêng tröôûng thieän phaùp, nhö meï hieàn nuoâi naáng con thô. Coù naêng löïc phoøng hoä tai hoïa suy toån, nhö ngöôøi cha meï che chôû cho con. Thi-la coù naêng löïc thaønh töïu taát caû lôïi ích to lôùn cho nhöõng ngöôøi xuaát gia, nhö vaäy haøng baïch y nhieàu tieàn cuûa. Thi-la coù naêng löïc cöùu giuùp taát caû khoå naõo, nhö coâng haïnh chính ñaùng thuaän vôùi ñaïo lyù. Thi-la ñöôïc ngöôøi thieän kính troïng, nhö phaùp baùo aân. Thi-la ñöôïc moïi ngöôøi quyù troïng, gioáng nhö thoï maïng. Thi-la ñöôïc ngöôøi trí coi troïng, nhö trí tueä. Ngöôøi caàu giaûi thoaùt kheùo giöõ gìn thi-la, nhö Ñaïi thaàn giöõ gìn söï vieäc bí maät cuûa nhaø vua. Ngöôøi vui vôùi lôïi ích cuûa ñaïo thì quyù troïng Thi-la, nhö vui vôùi Nieát-baøn thì quyù troïng Phaät phaùp. Ngöôøi trí tueä kheùo giöõ gìn Thi-la, nhö ngöôøi tieác maïng soáng giöõ gìn phaùp an thaân cöùu thoaùt caùi cheát trong luùc caáp baùch. Thi-la laø cao nhaát, nhö gaëp phaûi hoaïn naïn nguy caáp maø coù ñöôïc baäc thieän tri thöùc. Thi-la thanh tònh trang nghieâm cho ngöôøi ñöùc haïnh, nhö con gaùi gia ñình cao quyù hoå theïn khoâng coù gì sai soùt. Thi-la chính laø cöûa ñaàu tieân cuûa coâng ñöùc, nhö khoâng dua nònh quanh co môû thoâng nhöõng lôïi ích toát laønh. Thi-la laø goác baäc nhaát cuûa phaïm haïnh, nhö taâm thaúng thaén laø caên baûn cuûa chaùnh kieán. Caùc phaùp cuûa baäc Ñaïi nhaân laáy Thi-la laøm caên baûn, nhö caàu quaû vò cao quyù laáy taâm thaúng thaén laøm caên baûn.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 460

Thi-la chính laø kho baùu cuûa coâng ñöùc, nhö khoâng phoùng tuùng, cuõng nhö chaùnh nieäm coù naêng löïc phaùt sinh moïi lôïi ích; cuõng nhö baïn hieàn thì ñaàu-giöõa-sau toát laønh. Ngöôøi hoïc theo chaùnh phaùp khoâng vöôït quaù ñöôïc, nhö bieån luoân luoân coù giôùi haïn. Thi-la chính laø truù xöù cuûa coâng ñöùc, cuõng nhö maët ñaát laø nôi nöông töïa cuûa vaïn vaät. Thi-la töôùi thaám theâm cho caùc coâng ñöùc thieän, cuõng nhö trôøi möa töôùi thaám theâm cho haït gioáng. Thi-la coù naêng löïc thaønh töïu naêm caên, nhö löûa laøm chín muoài moïi vaät. Thi-la coù naêng löïc sinh ra nhöõng lôïi ích, nhö gioù thaønh töïu thaân. Thi-la coù

naêng löïc tieáp nhaän taát caû ñaïo quaû, cuõng nhö hö khoâng dung naïp vaïn vaät, cuõng nhö chieác bình may maén tuøy theo nguyeän öôùc ñeàu ñaït ñöôïc, cuõng nhö böõa côm ngon coù lôïi ích cho caùc caên. Thi-la coù naêng löïc deã daøng thoâng suoát caùc ñaïo lyù, coù naêng löïc laøm cho caùc caên thanh tònh voâ ngaïi. Thoï maïng cuûa trí tueä laáy Thi-la laøm caên baûn, gioáng nhö maïng soáng cuûa thaân laáy hôi thôû laøm caên baûn. Thi-la chính laø nôi nöông töïa toái thöôïng, nhö daân chuùng nöông töïa nhaø vua. Thi-la chính laø chuùa teå cuûa moïi coâng ñöùc, nhö ñöùc töôùng giöõa ba quaân. Thi-la ñöôïc nhieàu ñieàu vui söôùng nhö ngöôøi vôï tuøy yù luoân luoân xöùng vôùi taâm ngöôøi choàng. Neáu caàu Nieát-baøn vaø sinh leân coõi trôøi, thì Thi-la chính laø vaät duïng giuùp ñôõ cho ngöôøi hoïc ñaïo, nhö ngöôøi ñi xa nhaát ñònh phaûi mang theo aùo quaàn löông thöïc. Thi-la daãn ñöa ngöôøi khieán cho ñeán ñöôïc nôi toát laønh, nhö ñi qua con ñöôøng hieåm trôû coù ñöôïc ngöôøi daãn ñöôøng kheùo leùo. Thi-la ñöa ngöôøi vöôït qua töø sinh töû, gioáng nhö con taøu vöõng chaéc coù naêng löïc vöôït qua bieån roäng. Thi-la coù naêng löïc dieät tröø tai hoïa cuûa caùc phieàn naõo, gioáng nhö vò thuoác toát coù naêng löïc tieàu tröø moïi caên beänh. Thi-la laø vuõ khí coù naêng löïc cheá ngöï giaëc ma, nhö binh khí saéc beùn coù naêng löïc choáng traû quaân thuø giöõa traän chieán. Thi-la daãn ñöa ngöôøi thoaùt khoûi nhöõng söï suy hoaïi khoå naõo vaø thuaän theo che chôû khoâng rôøi, nhö che chôû ngöôøi thaân yeâu traûi qua hoaïn naïn khoâng rôøi xa. Thi-la coù naêng löïc soi saùng söï ngu si toái taêm cuûa ñôøi sau, nhö ngoïn ñeøn lôùn coù naêng löïc tröø dieät u aùm toái taêm. Thi-la ñöa ngöôøi ra khoûi nhöõng ñöôøng aùc, nhö vöôït qua soâng saâu coù ñöôïc caây caàu toát laønh. Thi-la coù naêng löïc tröø dieät phieàn naõo noùng böùc, nhö caên nhaø maùt laønh coù naêng löïc loaïi tröø naéng noùng hieåm aùc. Thi-la coù naêng löïc cöùu ngöôøi saép rôi vaøo ñöôøng döõ, nhö duõng só caàm göôm cöùu giuùp ngöôøi ñang sôï haõi. Ngöôøi phaøm phu caàn phaûi heát söùc quyù troïng Thi-la, nhö caùc Boà-taùt hoïc theo thaéng xöù cuûa Ñeá. Ngöôøi thöïc haønh kheùo leùo haønh trì Thi-la, nhö caùc Boà-taùt thöïc haønh thaéng xöù cuûa xaû. Ngöôøi ñaït ñöôïc quaû vò kheùo

leùo tu trì Thi-la, cuõng nhö Boà-taùt tu trì thaéng xöù cuûa Dieät; hoä trì Thi-la khieán cho ngöôøi ñaït ñöôïc quaû vò, cuõng nhö Boà-taùt tu taäp thaéng xöù cuûa Tueä. Ngöôøi khoâng phaù hoaïi phaùp coù naêng löïc laøm cho Thi-la thanh tònh, nhö caùc Boà-taùt thanh tònh voâ caáu. Nhöõng haïng ngöôøi aùc rôøi boû Thi-la, nhö haïng dua nònh quanh co rôøi boû taâm ngay thaúng. Ngöôøi phoùng tuùng khoâng thöïc haønh Thi-la, nhö ngöôøi tham lam keo kieät khoâng thöïc haønh Boá thí. Ngöôøi phoùng tuùng rôøi boû Thi-la, nhö ngöôøi hyù luaän rôøi xa phaùp vaéng laëng. Ngöôøi ngu si khoâng coù Thi-la, gioáng nhö ngöôøi muø khoâng troâng thaáy maøu saéc röïc rôõ. Ngöôøi khoâng coù tö duy caùch xa Thi-la, nhö rôøi boû taùm Thaùnh ñaïo caùch xa Nieát-baøn. Ngöôøi thieän yeâu quyù thaân mình raát thích Thi-la, nhö A-la-haùn heát söùc yeâu thích ñoái vôùi phaùp. Thi-la coù naêng löïc laøm cho khoâng coøn phieàn naõo, thieän phaùp noái tieáp nhau khoâng ñoaïn döùt, nhö Phaät xuaát theá thöïc haønh moïi ñieàu thieän khoâng chaám döùt. Thi-la coù naêng löïc laøm cho caùc ñaïo

quaû toàn taïi, nhö thaàn löïc cuûa Phaät laøm cho giaùo phaùp toàn taïi laâu daøi. Thi-la nhö Phaät töï lôïi mình vaø laøm lôïi ích cho ngöôøi. Thi-la kheùo leùo giöõ gìn moïi coâng ñöùc thieän caên, nhö vò vua bieát thôøi theá coù naêng löïc baûo veä ñöôïc laõnh thoå quoác gia. Thi-la laøm yeân loøng ngöôøi thöïc haønh, nhö quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñuùng luùc phaùt khôûi vieäc laøm veà sau khoâng coù gì hoái tieác. Thi-la ñeán cuoái cuøng chaéc chaén ñaït ñöôïc Nieát-baøn, nhö Boà-taùt nguyeän ñeán keát quaû cuoái cuøng ñöôïc thaønh Phaät. Thi-la cuõng nhö thöûa ruoäng toát-ao ñaàm thuaän lôïi, tìm ñeán ñeå gieo troàng thì haït gioáng nhanh choùng ñöôïc taêng tröôûng. Thi-la laø nhaân cuûa caùc haïnh, nhö bieát thôøi cô-phöông phaùp... laø nhaân toá thaønh töïu moïi vieäc, nhö ngöôøi ñoan nghieâm coù phöôùc ñöùc trí tueä ñöôïc moïi ngöôøi toân quyù. Thi-la nhö vaäy thì mình vaø ngöôøi ñeàu toân kính, nhö luùc phöôùc ñöùc thaønh thuïc thì taâm ñöôïc yeân oån. Thi-la coù naêng löïc laøm cho taâm ñöôïc yeân oån tieáp nhaän nhöõng quaû baùo lôïi ích. Thi-la coù naêng löïc laøm cho ngöôøi thöïc haønh hoan hyû, gioáng nhö con caùi toát laønh laøm cho taâm cha meï vui söôùng. Thi-la laø phaùp voâ uùy khoâng coù gì sai laàm, nhö ngöôøi khoâng coù loãi laàm thì taâm khoâng coù gì sôï haõi. Thi la laøm cho ngöôøi ôû naøy hay ñôøi sau khoâng coøn coù sôï haõi, khoâng coù nhöõng toäi aùc. Cuùng döôøng ca ngôïi ngöôøi trì Thi-la thì ngöôøi khaùc cuõng vui theo, töï bieát mình coù phaàn. Thi-la thaân aùi vôùi chuùng sinh, nhö tu ñònh Töø. Thi-la dieät tröø ñau khoå, nhö tu ñònh Bi. Thi-la mang laïi nieàm vui, nhö tu ñònh Hyû. Thi-la khoâng yeâu khoâng gheùt, nhö tu xaû. Thi- la ñöôïc ngöôøi tin töôûng nhö boán caùch noùi thaân thieän coù naêng löïc laøm cho ngöôøi ta tin töôûng. Thi-la vui vôùi thöïc haønh, nhö taâm luoân luoân hoan hyû

trong phaùp theá gian. Thi-la laø nhaân töông öng cuûa lôøi noùi vaø vieäc laøm nhö nghe nhieàu laø nhaân cuûa laïc thuyeát bieän taøi. Thi-la laø nhaân cuûa voâ uùy, nhö bieän taøi khoâng sôï haõi gì. Thi-la laø nhaân cuûa danh tieáng, nhö thoâng suoát caùc kinh luaän thì coù danh xöng toát ñeïp. Thi-la laø phaùp coù naêng löïc cöùu giuùp, nhö ngöôøi deã daøng caùc kinh luaän thì coù danh xöng toát ñeïp. Thi-la laø phaùp coù naêng löïc cöùu giuùp, nhö ngöôøi deã daøng troø chuyeän vôùi nhau ñöôïc ngöôøi cöùu giuùp. Thi-la coù naêng löïc thöïc haønh thaønh töïu phaùp giaûi thoaùt roõ raøng, nhö thöïc haønh theo phaùp giaûng daïy. Thi-la laø töôùng cuûa chö Phaät, nhö ñaïo cuûa Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Thi-la laø phaùp hoã trôï tu ñaïo, nhö Ñònh hoã trôï cho Tueä. Thi-la khieán cho ngöôøi gaëp naïn khoâng coøn sôï haõi gì, nhö yù chí vaø loøng can ñaûm to lôùn khoâng coù gì sôï haõi. Thi-la laø nôi tích tuï caùc coâng ñöùc, gioáng nhö vaät baùu trong nuùi Tuyeát, tích tuï coâng ñöùc cuûa Tín-Nieäm..., nôi coù theå nöông töïa cuûa nhöõng söï vieäc hy höõu. Thi-la gioáng nhö bieån roäng coù nhieàu ñieàu kyø laï voâ cuøng, cuõng nhö quaû ngoït nhôø vaøo caây toát. Thi-la mang ñeán cho ngöôøi nhöõng keát quaû tuøy theo söï öa thích, nhö tuøy theo ngöôøi coù trí tueä ñuùng ñaén thöïc haønh seõ ñaït ñöôïc. Thi-la goïi laø khoâng coù nöôùc maø trong saïch. Thi-la laø muøi höông tuyeät dieäu voâ cuøng, khoâng sinh ra töø trong goác thaân caønh laù hoa quaû. Thi-la trang nghieâm

vöôït quaù caùc loaïi chaâu baùu trang söùc, thöôøng ôû treân thaân mình nhöng khoâng coù theå cöôùp ñöôïc. Thi-la laø nieàm vui to lôùn khoâng phaùt sinh töø naêm duïc ñôøi sau cuõng coù nhöõng quaû baùo vui söôùng tuyeät vôøi. Thi-la laø söï ca ngôïi cuûa taát caû trôøi-ngöôøi-Ma- Phaïm, Sa-moân, baø-la-moân ôû theá gian. Thi-la laø nieàm vui söôùng töï taïi ôû trong thaân chöù khoâng coù ñöôïc töø ngöôøi khaùc. Thi-la laø phöông tieän toát laønh ñeå sinh leân coõi trôøi vaø ñeán caûnh giôùi Nieát-baøn. Thi-la laø doøng soâng cuûa nieàm tin thöïc söï coù ích, khoâng coù buøn laày-gaïch ñaù-gai goùc, tuøy yù coù theå böôùc vaøo vaø deã daøng vöôït qua khoâng ngaên ngaïi gì. Thi-la laø tieàn cuûa chaâu baùu khoâng coù nhöõng söï suy toån khoå sôû. Thi-la laø con ñöôøng saïch seõ khoâng ai naêng löïc phaù hoaïi, gioáng nhö con ñöôøng baèng phaúng moïi ngöôøi qua laïi khoâng coù gì khoù khaên. Thi-la laø thöûa ruoäng toát khoâng gieo haït-khoâng gaët haùi maø töï nhieân coù ñöôïc keát quaû. Thi-la laø quaû ngoït cam loä, khoâng sinh ra töø caây coû nhöng coù muøi höông vaø vò ngoït khoâng gì saùnh ñöôïc. Thi-la laø ñoùa hoa ñeïp khoâng sinh ra töø nöôùc hay ñaát, nhöng luoân luoân töôi thaém chöù khoâng keùo taøn hö hoaïi. Thi-la dieät tröø söï noùng böùc cuûa phieàn naõo, nhö taém goäi giöõa laøn nöôùc maùt laïnh. Thi-la giöõ gìn toát ñeïp haún caùc loaïi vuõ khí saéc beùn. Ngöôøi thöïc haønh Thi-la khoâng laøm cho ngöôøi ta sôï haõi maø ñöôïc cung kính. Thi-la laø choán töï taïi khoâng coù söï tranh chaáp ñua. Thi-la laø vaät baùu toát ñeïp khoâng sinh ra töø nuùi cao,

khoâng sinh ra töø bieån roäng, maø giaù trò cuûa vaät baùu naøy laø voâ löôïng. Thi-la coù naêng löïc vöôït qua noãi sôï haõi khoâng soáng ñöôïc-sôï haõi vaøo giöõa moïi ngöôøi-sôï haõi tra khaûo ñaùng ñaäp-sôï haõi rôi vaøo aùc ñaïo. Thi-la thöôøng ñi theo con ngöôøi, ñôøi naøy ñeán ñôøi sau nhö boùng ñi theo hình. ----------

Phaåm 35: QUAÛ BAÙO CUÛA GIÔÙI

Boà-taùt thuoäc veà ñòa Ly caáu, Ñaõ noùi ñaày ñuû veà thanh tònh, Boà-taùt an truù trong ñòa naøy, Thöôøng laøm baäc Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Ñòa thöù hai ôû trong möôøi ñòa coù teân goïi laø Ly Caáu, bôûi vì möôøi ñieàu aùc caên baûn nhö tham lam keo kieät... vónh vieãn khoâng coøn, cho neân goïi laø Ly caáu. Boà-taùt ôû trong ñòa naøy thöïc haønh saâu vaøo Thi-la Ba-la-maät, Boà-taùt naøy neáu chöa lìa duïc, nhöng voán coù nhaân duyeân quaû baùo cuûa ñòa naøy, thì laøm baäc Chuyeån luaân Thaùnh vöông cai quaûn Töù thieân haï, ñöôïc trang nghieâm baèng vaønh xe vaøng ngaøn tia vaø caùc loaïi chaâu baùu. Vaønh baùnh xe aáy duøng chaân löu ly laøm oå coát xe, voøng troøn xung quanh roäng möôøi laêm daëm, ñöôïc traêm loaïi thaàn Daï-xoa cuøng nhau baûo veä, coù naêng löïc bay ñi giöõa hö khoâng, daãn daét boán loaïi binh lính, nheï nhaøng nhanh choùng nhö chim chuùa caùnh vaøng, nhö gioù thoaûng-nhö yù nghó, nôi naøo ñi ñeán thì dieät moïi söï hoaïn naïn suy toån, laøm cho giaëc thuø phaûi haøng phuïc, taát caû caùc Tieåu vöông ñeàu ñeán quy thuaän phuïc tuøng, thaân toäc vaø nhaân daân thaûy ñeàu kính meán, taøi naêng soi saùng khaép nôi. Doøng hoï Thaùnh vöông coù caùc loaïi hoa ñeïp vaø chuoãi ngoïc trang hoaøng xen laãn vôùi nhau, coù naêm loaïi kyõ nhaïc luoân luoân ñi theo, duøng

taøn loïng quyù baùu kyø dieäu che phuû phía treân. Luùc ñi coù caùc loaïi hoa höông-boät höông-boät chieân ñaøn thöôøng raûi xuoáng cuùng döôøng, ñoát caùc loaïi höông Chaân haéc traàm thuûy-Ngöu ñaàu- Chieân ñaøn-Hoaøng chieân ñaøn ñeå xoâng öôùp treân thaân. Hai beân vaønh xe coù Thieân nöõ caàm phaát traàn traéng ñöùng haàu, caùc loaïi chaâu baùu duøng laøm taøn che. Vaønh baùnh xe aáy coù caùc loaïi söï vieäc hy höõu duøng ñeå trang nghieâm. Ñoù goïi laø Kim luaân baûo cuï tuùc. Töôùng cuûa taát caû caùc voi, thaân lôùn maø traéng nhö nuùi baïc roøng saûn sinh ra töø ñænh nuùi thaàn. Trong nhöõng voi lôùn coù naêng löïc bay ñi giöõa hö khoâng, thì nhöõng voi chuùa to lôùn nhö Y-la-baø-na, An-xaø-na, Vöông-ma-na… ñeàu coù naêng löïc quaät ngaõ moïi thöù. Ñoù goïi laø Baïch töôïng baûo

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 464

cuï tuùc. Töôùng cuûa ngöïa coù maøu saéc nhö coå chim khoång töôùc, thaân theå nheï nhaøng nhanh choùng nhö chim chuùa caùnh vaøng bay ñi khoâng coù gì ngaên ngaïi. Ñoù goïi laø Maõ baûo. Sinh ra trong gia ñình cao quyù, thaân khoâng coù beänh taät gì, coù theá löïc to lôùn, hình haøi thaân theå saùng suoát saïch seõ, nhôù nghó saâu xa, taâm ngay thaúng dòu daøng, trì giôùi kieân coá, raát kính meán nhaø vua, coù naêng löïc thoâng hieåu caùc loaïi kinh saùch-kyõ thuaät. Ñoù goïi laø Chuû binh thaàn baûo. Nhö Thieân Vöông laøm chuû taøi saûn, töôùng giaøu coù ñaày ñuû, ngaøn vaïn öùc loaïi vaät baùu aån giaáu kín ñaùo thöôøng ñi theo beân caïnh, ngaøn vaïn öùc loaïi quyeán thuoäc cuûa caùc thaàn Daï-xoa cuøng ñi theo, ñeàu laø quaû baùo cuûa haønh nghieäp ñôøi tröôùc, kheùo bieát phaân bieät caùc loaïi vaät baùu nhö vaøng, baïc, ñeá thanh, ñaïi thanh, kim cang, ma-la-kieät, xa cöø maõ naõo, san hoâ, pha leâ, ma ni, traân chaâu, löu ly… taát caû moïi vaät baùu aáy ñeàu coù naêng löïc kheùo bieát roõ ñöa ra-thu vaøo nhieàu ít, tuøy söï thích hôïp coù theå söû duïng luoân luoân thoûa maõn yù nguyeän cuûa nhaø vua. Ñoù goïi laø Cö só baûo. AÙnh saùng nhö maët trôøi-maët traêng soi chieáu möôøi saùu do-tuaàn, thaân hình nhö troáng lôùn, coù naêng löïc dieät tröø caùc loaïi truøng ñoäc-khí ñoäc-beänh taät khoå ñau, trôøi vaø ngöôøi nhìn thaáy khoâng coù ai khoâng quyù meán. Hoa ñeïp vaø chuoãi ngoïc duøng ñeå trang nghieâm, ôû taïi ñaøi cao toûa aùnh saùng uy nghieâm kyø laï, coù naêng löïc laøm cho chuùng sinh phaùt taâm hy höõu, naûy sinh nieàm hoan hyû voâ cuøng. Ñoù goïi laø Chaâu baûo. Moùng tay moùng chaân ñoû hoàng maø moûng, hình daùng thaúng thaén cao lôùn, mòn maøng trôn laùng chöù khoâng maäp khoâng oám, thòt treân thaân saép xeáp theo thöù töï daøy daën vaø chaët cheõ, da moûng khoâng chòu ñöôïc nhöõng ñieàu vaát vaû, thaân yeân oån vöõng chaõi nhö caây Ña-la. Khaép nôi treân thaân ñeàu coù chöõ caùt roõ raøng, ñöôøng neùt chöõ Caùt noåi leân trang nghieâm cho thaân. Nhöõng neùt veõ nhö voi chuùa-traâu chuùa-ngöïa chuùa, neùt veõ phan caùi- neùt veõ caù ruøa-neùt veõ vöôøn röøng… hieän roõ treân thaân nhaø vua. Maét caù chaân baèng phaúng khoâng hieän ra, mu baøn chaân nhö löng ruøa, hai beân baøn chaân ñeàu ñoû, goùt chaân troøn vaø roäng, baép chaân meàm maïi, ñaàu goái troøn khoâng hieän ra, baép veá nhö coät vaøng-nhö caây chuoái, nhö voøi voi chuùa meàm maïi saùng boùng. Buïng troøn maø thaúng, coù ba ñöôøng ngang vuøng buïng nhöng khoâng hieän roõ. Boán troøn maø

saâu, xöông soáng baèng vaø thaúng. Vuù nhö traùi taàn-baø, nhö ñoâi chim uyeân öông troøn ñaày nhoâ leân, khoâng thoøng xuoáng maø laïi meàm maïi töôi saùng. Coøn caùnh tay thon nhoû, troøn maø laïi daøi, caùc loùng ngoùn tay khoâng hieän roõ. Muõi thaúng thaén khoâng nghieâng, hieän roõ ra khoâng to khoâng nhoû, loã muõi che kín khoâng loä ra. Hai goø maù khoâng loõm saâu,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 465

baèng phaúng khoâng goà cao, hai beân ñeàu ñaày ñaën. Traùn baèng phaúng maø daøi, coù ñöôøng neùt cuûa chöõ Caùt, tai meàm maø buoâng xuoáng , ñeo voøng baùu voâ giaù. Raêng nhö chuoãi traân chaâu, nhö vaàng traêng môùi moïc, traéng nhö tuyeát-saùng nhö ngoïc. Moâi nhö raùng chieàu ñoû öûng, nhö traùi taàn-baø, treân döôùi töông xöùng khoâng daøy khoâng moûng, nhö chuoãi traân chaâu ñoû töôi. Hai troøng maét ñen traéng roõ raøng, daøi roäng trang nghieâm coù aùnh saùng voâ cuøng thanh tònh. Loâng mi ñen tuyeàn, daøy vaø daøi nhöng khoâng roái. Loâng maøy khoâng daøy-khoâng moûng-khoâng cao-khoâng thaáp, nhö vaàng traêng môùi moïc, cao-cong maø daøi, hai beân gioáng nhau. Toùc meàm maø mòn, saùng boùng khoâng roái. Thaân theå nhaø vua thôm ngaùt thöôøng toûa ra muøi höông, nhö môû caùc loaïi hoäp chuùa höông thôm vi dieäu baäc nhaát. Nhöõng loã chaân loâng treân thaân thöôøng toûa ra muøi chieân ñaøn voâ cuøng tuyeät dieäu, coù theå laøm vui loøng ngöôøi. Trong mieäng thöôøng coù muøi höông cuûa hoa sen xanh. Thaân theå meàm maïi nhö Giaø-laêng-giaø. Y phuïc trôøi meàm maïi trôn laùng, taát caû ñeàu cung caáp ñaày ñuû. Taâm khoâng dua nònh quanh co, luoân luoân tin töôûng vaø coù loøng hoå theïn, raát kính meán nhaø vua, bieát thôøi cô-bieát nôi choán, coù phöông tieän kheùo leùo thaâu nhieáp ñöôïc taâm nhaø vua, ñöùng-ngoài-noùi chuyeän coù theå caûm ñöôïc yù nhaø vua, thuaän theo yù nhaø vua ñeå thöïc haønh, thöôøng phaùt ra lôøi noùi yeâu meán, nhö con gaùi ñöùc haïnh giöõa choán nhaân gian ñaày ñuû moïi veû ñeïp, saéc dieän gioáng nhö con gaùi coõi trôøi Ñeà-loâ-ña-ma, thanh tònh roõ raøng. Xinh ñeïp nhö ñöôøng neùt vaàng traêng ñeâm raèm hieän ra saùng röïc, dieãm leä nhö phu nhaân Xaù-chæ cuûa Ñeá thích, maëc coù coõi trôøi-ñeo traøng hoa coõi trôøi-xoa öôùp höông thôm coõi trôøi, duøng nhieàu aùnh saùng coõi trôøi vaø vaøng-ngoïc ma ni ñeå trang ñieåm thaân mình. Kheùo leùo bieát moïi ñieàu veà ca muùa-ñaùnh ñaøn-vui ñuøa cöôøi noùi. Coù phöông tieän kheùo leùo tuøy yù coù theå laøm cho nhaø vua sinh nieàm hoan hyû. Trong taát caû nhöõng coâ con gaùi thì coâ gaùi naøy laø baäc nhaát. Ñoù goïi laø Ngoïc nöõ baûo. Vaû laïi, Chuyeån luaân Thaùnh vöông coù boán ñöùc nhö yù: 1. Saéc dieän töôùng maïo ñoan nghieâm, baäc nhaát trong Töù thieân haï khoâng coù ai saùnh baèng. 2. Khoâng coù beänh taät khoå sôû. 3. Nhaân daân heát söùc yeâu quyù. 4. Thoï maïng laâu daøi. Giaùo hoùa daïy doã chuùng sinh baèng möôøi thieän nghieäp, coù naêng löïc laøm cho cung ñieän cuûa chö Thieân ñaày ñuû, coù naêng löïc giaûm bôùt daân chuùng cuûa A-tu-la, coù naêng löïc tröø bôùt nhöõng ñöôøng aùc-taêng theâm neõo thieän, coù naêng löïc vì chuùng sinh caàu nhieàu ñieàu lôïi ích maø phaùt sinh

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 17 466

nhöõng vieäc laøm toát ñeïp, khoâng söû duïng vuõ khí-quaân binh maø duøng phaùp ñoái trò ñeå caûm hoùa laøm cho chö Thieân ñöôïc an laïc, beân ngoaøi khoâng coù noãi sôï haõi vì caùc nöôùc thuø ñòch-beân trong khoâng coù noãi lo sôï vì nhöõng aâm möu ñen toái. Vaû laïi, trong ñaát nöôùc aáy khoâng coù xaûy ra dòch beänh vaø caùc tai hoïa suy toån khoå naõo ngang traùi. Taát caû caùc vua laân caän ñeàu thuaän loøng quy phuïc, coù nhieàu quyeán thuoäc Coù naêng löïc nhanh choùng thaâu nhieáp moïi ngöôøi, laïi khoâng coù ai coù naêng löïc xaâm haïi laõnh thoå cuûa quoác gia. Boán loaïi binh lính cuûa nhaø vua coù ñaày ñuû theá löïc, caùc baø-la-moân, cö só vaø daân chuùng ñeàu cuøng nhau kính meán, ñoà aên thöùc uoáng thôm ngon toát laønh töï nhieân maø coù. Laõnh thoå cuûa quoác gia ngaøy caøng taêng theâm chöù khoâng coù gì giaûm bôùt, nhaø vua coù naêng löïc kheùo leùo thoâng hieåu kinh saùch-kyõ ngheä-toaùn soá-chuù thuaät, taát caû ñeàu thoï trì thaønh töïu. Nhaø vua coù theå kheùo leùo baøn luaän, phaân bieät roõ raøng nghóa lyù, quaàn thaàn ñeàu coù ñaày ñuû uy ñöùc, thöôøng thöïc haønh Boá thí khoâng ai coù theå saùnh kòp. Ngaøn ngöôøi con ñoan nghieâm nhö caùc Thieân töû, uy ñöùc duõng maõnh coù naêng löïc phaù tan quaân ñòch huøng maïnh, nôi ôû cuûa hoï laø nhöõng cung ñieän laàu ñaøi traùng leä nhö cung ñieän tuyeät dieäu cuûa Thieân Vöông-Ñeá Thích. Nhaø vua daïy doã hoï thì khoâng coù ai coù theå hö hoûng. ÔÛ trong Töù thieân haï, chæ coù vò vua naøy ñaày ñuû uy ñöùc töôùng toát, cho neân khoâng coù ai coù theå saùnh baèng. AÂm thanh cuûa nhaø vua saâu xa, deã hieåu, khoâng phaân taùn cuõng khoâng roái loaïn, nhö tieáng chim Ca-laêng- taàn-giaø thaùnh thoùt hoøa nhaõ khieán cho ngöôøi nghe eâm tai. Quyeán thuoäc cuûa nhaø vua ñoàng taâm khoâng ai coù theå laøm cho ngaên ngaïi, nôi ôû cuûa hoï duø treân maët ñaát, döôùi nöôùc hay giöõa hö khoâng cuõng chaúng coù gì chöôùng ngaïi, hoï coù uy löïc maïnh meõ coù theå ñaûm nhaän vieäc lôùn. Nghó vaø hoûi han nhöõng ngöôøi giaø caû, khoâng heà löøa doái ngöôøi khaùc. Taâm hoï khoâng coù gì ganh tî, khoâng chaáp nhaän ñieàu gì sai traùi, khoâng coù gì saân haän, oai nghi khoan thai chöù khoâng tuøy tieän noùng naûy. Hoï noùi lôøi thaønh thaät chöù khoâng heà noùi hai lôøi, thöïc Boá thí trì giôùi, thöôøng tu döôõng taâm thieän, ñi ñöùng bieát roõ thôøi gian khoâng laøm maát phöông tieän. Thaàn saéc hai hoøa vui veû, noùi chuyeän luoân luoân mæm cöôøi, khoâng heà chau maøy nhìn ngöôøi khaùc vôùi aùnh maét döõ daèn. Ngöôøi giaûm maát lôïi ích cho hoï, ngöôøi ñaõ coù lôïi ích thì laøm cho hoï bieát saâu saéc ñeå ñeàn ñaùp. Taâm luoân hoå theïn, coù nhieàu trí tueä, uy ñöùc toân nghieâm maø luoân luoân nhaãn nhuïc. Töôùng Ñaïi tröôïng phu thì taùnh hoï raát nghieâm khaéc, nhöõng vieäc hoï laøm coù theå nhanh choùng ñöôïc thaønh töïu, tröôùc phaûi suy nghó ñuùng ñaén roài sau ñoù môùi thöïc hieän. Nhaø vua coù phaùp nhaõn ñeå laøm nhöõng vieäc thuø thaéng, ngöôøi kheùo suy nghó môùi laøm vieäc cuøng vôùi nhaø vua. Neáu ñieàu gì khoâng ñaûm ñöông noåi

thì tieáp tuïc caàu ngöôøi coù taøi ñöùc vaø saùng suoát, coù gaéng tích goùp phöôùc ñöùc vaø taøi vaät, coù naêng löïc töï mình giöõ gìn thanh tònh chöù khoâng phaù huûy giôùi caám. Nhaø vua coù nhieàu tieàn baïc chaâu baùu nhö Tyø-Sa-moân thieân vöông, coù theá löïc to lôùn nhö Thieân Ñeá Thích, ñoan nghieâm ñaùng yeâu gioáng

nhö traêng troøn, coù naêng löïc nhaãn nhuïc nhö maët ñaát, taâm saâu thaúm nhö bieån roäng, khoâng bò khoå vui laøm cho dao ñoäng, nhö nuùi chuùa Tu-di khoâng theå naøo lay chuyeån vì soùng gioù, truù xöù cuûa nhöõng ñieàu kyø dieäu quyù baùu, nôi nöông töïa cuûa moïi phöôùc ñöùc thieän caên, laø thaân toäc ñoái vôùi taát caû theá gian, laø nôi quay veà cuûa nhöõng ngöôøi coøn khoå naõo. Ai khoâng coù nôi quay veà thì laøm nôi quay veà cho hoï, ai khoâng coù nhaø cöûa thì laøm nhaø cöûa cho hoï, ai coù noãi sôï haõi thì luoân luoân tröø dieät sôï haõi giuùp hoï. Chuyeån luaân Thaùnh vöông coù nhöõng töôùng nhö vaäy, ñeàu nhôø vaøo nhaân duyeân quaû baùo cuûa ñòa thöù hai. Coù theå chuyeån hoùa haïng phaù giôùi, Khieán cho hoï truù vaøo thieän phaùp, Coøn laïi nhöõng söï vieäc ñaõ laøm, Nhö trong ñòa thöù nhaát giaûi thích. Chuyeån hoùa haïng phaù giôùi, laø coù naêng löïc laøm cho chuùng sinh boû ñieàu aùc-laøm ñieàu thieän coù ñöôïc nieàm an laïc. Khieán cho hoï truù vaøo thieän phaùp, laø coù naêng löïc chuyeån hoùa nghieäp thaân-mieäng-yù baát thieän cuûa chuùng sinh, khieán cho hoï thöïc haønh nghieäp thieän cuûa thaân-mieâng-yù. Ñieàu naøy nhö giaûi thích trong ñòa thöù nhaát, ñoù goïi laø thaáy chö Phaät vaø ñaït ñöôïc nhöõng tam-muoäi, nhöng ñòa kia thaáy soá traêm-ñòa naøy thaáy soá ngaøn, laáy ñoù laøm sai bieät vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.